

2010.

*A Velencei-tó Környéki Többcélú
Kistérségi Társulás
Kulturális Stratégia
Rövidtávú operatív programja*

Közkinsz kerekasztal tagjainak egyeztetése
alapján összeállította:
Kissné Vörösmarty Mária

A Kistérségi Kulturális stratégia 2010 – 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó iránymutatás, a Velencei-tó környéki Többcélú Kistérségi Társulás, a települési önkormányzatok, az intézmények, a civil szervezetek és a Közkinccs Kerekasztal számára.

A Kulturális stratégia tartalmát az idevonatkozó jogszabályok adták. E dokumentum a közművelődési és közgyűjteményi feladatokról kellő komplexitással vette számba a kulturális tevékenységet. A kistérség településein ma is meglévő jelentős differenciáltságra, valamint a körzetközpont kisugárzó hatásának teendőire a Kulturális Stratégia jól rámutatott.

Az előrehaladást jellemzi a közelmúlt kulturális élete. Egyrészt a korábban településenként meglévő tevékenység megerősítésére, a Kistérség felé való nyitásra, bővítésre került sor, másrészt érzékelhető a megállapodás realitásokra alapozott iránymutatása, hogy mindezeket a feladatokat a lehetőségek függvényében fokozatosan valósítja meg a Velencei-tó Környéki Többcélú Kistérségi Társulás.

Az operatív program célja:

- *A településeken folyó kulturális tevékenység megtartása, színvonalának emelése a kistérségben kialakuló – megjelenő – eszközökkel való bővítése,*
- *A kistérségi körzetközpontok (kulturális és közgyűjteményi) hatásának növelése a már meglévő lehetőségeivel és a községek azonos eszközökkel való segítése,*
- *A kulturális munkában még hiányos térségi munkaformák, kulturális munkamódszerek fokozatos kialakítása, és a kulturális együttműködés erősítésével a kistérség kulturális életének fellendítése.*

Az operatív program tartalmának alapja:

- *Velencei-tó Környéki Többcélú Kistérségi Társulás fejlesztési tervei, különös tekintettel a Gárdonyi Kistérség Kulturális Stratégiájára*
- *Kistérségi Közkinccs Kerekasztal dokumentumai*
- *A Gárdonyi Kistérségi közművelődési- és közgyűjteményi intézményeinek statisztikai jelentései, beszámoló*

- Helyi újságok, honlapok
- A Kistérségi Napok közös rendezvények
- Települések programjai
- A kistérségi települési vezetők, kulturális élet területén dolgozók véleménye, javaslatai
- Gárdonyi Kistérség Civil Szervezeteinek Fórumain, programsorozatain résztvevők véleménye

A Kistérség Kulturális életében már meglévő legjelentősebb tevékenységek

A helyi lakosság részére szervezett:

Az egyházak eltérő aktivitással, de egyetemes értékeiknél is fogva meghatározóak a települések kulturális életében (templomok, ünnepek)

A községekben a néprajzi – népművészeti hagyományok ápolása, a tájházak működtetése, anyagának gazdagítása, fontos színtere a kulturális életnek.

A néptánc-, az ének- és zene művészeti csoportok, tagjaik és közönségük számára nagy jelentőséggel bírnak. A Művelődési Házakban működő együttesek, civil szerveződések élvezik – és nem nélkülözhetik – az önkormányzatok, a működtető alapítványok és egyesületek anyagi támogatását.

A hagyományápolás magyar és nemzetiségi formái közül kiemelkedik a májfaállítás és a döntés, a szüreti felvonulás bállal és borgasztronómiával, búcsú vásár.

A szakma kultúrával összefüggő tradíciókkal, a borversenyekkel, a gasztronómiával, lovas programokkal és sokirányú, nyitott kiállítások, kézműveshagyományok teljes komplexitásával találkozunk.

A kistérség lakosságának szervezett, a kulturális életet jellemző tevékenységek egy részébe már a közelmúltban és jelenleg is bekapcsolódik a Többcélú Kistérségi Társulás, amelynek támogatásával, ösztönzésével, finanszírozásával – ezen belül pályázati támogatásokkal - valósul meg egy-egy kistérségi rendezvény. A szükséges kistérségi szemlélet kialakulását jól segítik a közös feladat ellátású intézmények, társulások, a Közkincs Kerekasztal

A Kistérség Kulturális életének egyre növekvő színvonala, gazdagodása igen sok összetevőn alapul. A továbblépés biztosításához az elért eredményeket megtartani feltétlenül szükséges, mind a helyi lakosság, mind a kistérség lakossága részére. További reális lehetőség, kezdeményezésekkel, további pályázatok elnyerésével a programok bővítése.

A kulturális stratégia középtávú megvalósításához tervezett további új feladatok és lehetséges módszerek

A települések képviselőtestületei vagy az általuk kijelölt bizottságai évente tárgyalják meg a kulturális életük tárgyi-technikai körülményeit, tegyenek javaslatot a fejlesztésekre és tárgyalják meg az éves kulturális események tervét is.

Az éves eseménynaptárt a Közkincs Kerekasztal tárgyalja meg és a Társulási Tanácsot tájékoztassa, a szükséges döntésekre tegyen javaslatot.

A Kistérség Kulturális életének egyre növekvő színvonala, gazdagodása igen sok összetevőn alapul. A továbblépés biztosításához a felsoroltakat megtartani feltétlenül szükséges, mind a helyi lakosság, mind a kistérség lakossága részére. További reális lehetőség, új kulturális programok megvalósítására további pályázatok elnyerésére törekvés. Ezekben jelentős szerepet vállalhat a Kistérségi Iroda.

A kulturális élet szakember ellátottsága a községekben támogatandó, együttműködéssel, és szakmai tapasztalatcserével.

- A Közkincs Kerekasztal tárja fel a lehetőségeket a községek, – és a Társulási Tanács felé tegyen javaslatot.*
- A kulturális élet területén kiemelkedő munkát végző személyek, szervezetek, és intézmények részére a Társulási Tanács alapítson Kistérségi Kulturális Díjat, amellyel a helyi kulturális életben végzett tevékenységre is ösztönözzön.*
- A Közkincs Kerekasztal a kistérség, a települések kulturális értéktárát rendszeresen aktualizálja, pontosítsa, gazdagítsa.*
- A Közkincs Kerekasztal szervezze meg a kistérség településein működő helyi sajtó, és helyi TV együttműködését, tapasztalatcseréjét a kultúra terjesztésében betölthető szerepe érdekében.*

A kistérségben lévő helyi értékek további gyűjtésére, bemutatására a települési önkormányzatok írjanak ki pályázatot a tanuló ifjúság és a pedagógusok részére. A képek, tárgyak és dokumentumok elhelyezésével, kiállításával gazdagítsák településük történeti dokumentálását. A települési önkormányzatok kezdeményezzék az egyházak helyi történeti értékeinek a települési rendezvényeken való bemutatását.

A kistérségben élő alkotóművészek körét, elérhetőségét bemutató kiadvány (Kulturális közkinccseink) a Kistérségi Közkincs Kerekasztal ajánlja a települések részére. Bemutatójuk helyi programokhoz való kapcsolása, és lehetőségteremtés a programokban való szerepvállalásra gazdagíthatja a helyi kulturális életet.

A kistérség jelentős közművelődési szinterei, rendszeresen kezdeményezzék saját tevékenységük kistérségbe való kiajánlását, a községek saját programjaik készítésekor pedig – fogadókészségüket javítva- vegyék ezeket számításba. A kistérség településein szervezett kiállítások továbbvándoroltatása a ugyancsak célszerűen gazdagíthatja a helyi programokat.

A könyvtárak együttműködése kezdeményező lehet az író – olvasó találkozók szervezésében is.

A Társulási Tanács megbízásával kerüljön sor Kistérségi Totó készítésére és díjazására (akár külön gyermekeknek, és felnőtteknek), amely a helyi rendezvényeket gazdagítaná, a kistérségi ismereteket bővítené, és a kistérségi szemléletet is erősítené. Egymás falunapjára a települések aktuális települési életet bemutató –pl. 1-1 parván – továbbra is készítsenek anyagot . Ezek a népünnepélyek alkalmasak a helyi népszokások közönség előtt való bemutatására is.

A hagyományok, kulturális értékek megőrzése területén nagyon fontos tényező a nemzetiséghez, etnikumhoz, az anyanyelvhez való kötődés.

A “ sváb – tót” nyelvterülettel kialakult települési, intézményi és civil testvérkapcsolatok jó lehetőséget teremtenek a hagyományápolás színvonalának megtartására és a jelenleginél több lehetőséget kínálnak a nyelvismeret bővítésére, növelésére az érintett kistérségi településeken.

A médiumok segítségével — helyi újságok, TV - a kistérség otthonaiba lehetőség szerint eljuttatni a kulturális értékeket. Módszer lehet pl. a Kistérségi falinaptár készítése a különféle rendezvényekről.

A programtervben megfogalmazottak megvalósulása érdekében a Többcélú Kistérségi Társulási Tanács kérje fel az intézményeket, a Civil szervezeteket, a Kistérségi Kere-

kasztalt, a Kistérségi Irodát, hogy tevékenységükbe építsék be a leírtakat, és a feltételek fokozatos biztosításával valósítsák meg a rövidtávú operatív programot.